

Sveučilište u Splitu

**FAKULTET
GRAĐEVINARSTVA,
ARHITEKTURE I GEODEZIJE**

MANAGEMENT U GRAĐEVINARSTVU

3. DIVERSIFIKACIJA

Struktura izlaganja:

- 1. Diversifikacija poslova suvremene tvrtke**
- 2. Zaključak**
- 3. Literatura**
- 4. Pitanja i odgovori za ponavljanje naučenog**

1. Diversifikacija poslova suvremene tvrtke

• **Diversifikacija** se definira kao proces u kojem tvrtka širi svoje poslove preko okvira njenog prijašnjeg poslovanja. Ona obuhvaća slijedeće pravce diversifikacije:

- -proces nazvane vertikalna integracija unazad (uključivanje pogona čiji proizvodi su inputi za njene glavne proizvode)
- -proces nazvane vertikalna integracija unaprijed (širenje aktivnosti na uloge koje pripadaju kupcima njenih proizvoda)
- -proces nazvane horizontalna integracija (širenje na druga tržišta bez ulaženja u vertikalne integracije)

Sve diversifikacije sadrže rizik i neizvjesnost. Izbor pravca ne ovisi samo o motivu za rast već i o očekivanju za eliminiranjem neželjenih faktora u poslovanju tvrtke ili za stjecanjem nekih specifičnih prednosti.

- **Vertikalnu integraciju** čine tri razloga:
  - tržišni razlozi
  - tehnološka međuzavisnost i
  - monopolski motivi.
- **Vertikalna integracija unazad - unaprijed** obrazlaže se potrebom da se otklone poteškoće u pogledu kvaliteta, kvantiteta, rokova isporuke te prihvatljivosti cijena. To omogućava da se poveća tržišna snagu putem povećanja postojećih i/ili stvaranja novih barijera za pristup konkurencije tržištu.
- **Horizontalna diversifikacija** uključuje oblike udruživanja među tvrtkama i to sa drugom tvrtkom na istom tržištu, na tržište koje je povezano sa postojećim poslovima tvrtke, te na tržište koje nema veze sa postojećim poslovima tvrtke, a to je tipična konglomerat diversifikacija. Važan razlog za horizontalnu integraciju je smanjenje rizika.

- **Postoje dva načina iniciranja diversifikacije koji se odnose na građevinsku tvrtku:**

1. kada građevinska tvrtka inicira posao
2. kada proces diversifikacije inicira tvrtka van građevinarstva

- Često je glavni pokretač diversifikacije u građevinarstvu politika rasta. Veličina tvrtke je važan faktor za rast građevinske tvrtke iz razloga jer se veliki projekti – poslovi daju velikim građevinskim tvrtkama.
- Klijenti – kupci radije ugovaraju poslove sa velikim građevinskim tvrtkama misleći kako će iste biti sposobne završiti kvalitetno radove i u ugovorenome roku.
- Velike tvrtke imaju mogućnost da neuspjeh na jednom poslu kompenziraju dobrim rezultatima na drugim poslovima odnosno velika građevinska tvrtka lakše podnosi rizik neuspjeha na pojedinim projektima – objektima.

- Povećanje profita se u praksi češće uzima kao mjerilo rasta nego povećanje obrta tvrtke. Ako su male mogućnosti za povećanje profita putem korištenja resursa rast se može ostvariti interno i eksterno.
- **Interni rast** znači povećanje obima građevinskih radova ili nivoa postojećih poslova koji su ili nisu uključeni u građevinski lanac.
- **Eksterni rast** postiže se spajanjem ili kupovinom drugih tvrtki. Najvažniji razlog eksternog rasta u građevinarstvu je težnja da se izađe na međunarodno tržište.
- Potrebno je znati da kod prelaska iz građenja na potpuno novu proizvodnju postoji znatan rizik jer znanje potrebno za upravljanje građevinskim poslovima znatno se razlikuje od znanja koje je potrebno za upravljanje u drugim proizvodnjama

3. Zaključak

Diversifikacija se definira kao proces u kojem tvrtka širi svoje poslove preko okvira njenog prijašnjeg poslovanja. Ona obuhvaća slijedeće pravce diversifikacije:

- proces nazvane vertikalna integracija unazad
- proces nazvane vertikalna integracija unaprijed
- proces nazvane horizontalna integracija
- Vertikalnu integraciju čine tri razloga:
  - -tržišni razlozi
  - -tehnološka međuzavisnost i
  - -monopolski motivi.

Vertikalna integracija unazad – unaprijed obrazlaže se potrebom da se otklone poteškoće u pogledu kvaliteta, kvantiteta, rokova isporuke te prihvatljivosti cijena.

Horizontalna diversifikacija uključuje oblike udruživanja među tvrtkama i to sa drugom tvrtkom na istom tržištu, na tržište koje je povezano sa postojećim poslovima tvrtke, te na tržište koje nema veze sa postojećim poslovima tvrtke .Važan razlog za horizontalnu integraciju je smanjenje rizika .

Postoje dva tipa diversifikacije koji se odnose na građevinsku tvrtku, a to su kada građevinska tvrtka inicira posao i drugi kada proces diversifikacije inicira tvrtka van građevinarstva.

Glavni pokretač diversifikacije u građevinarstvu često je politika rasta.

Povećanje profita se u praksi češće uzima kao mjerilo rasta nego povećanje obrta tvrtke. Ako su male mogućnosti za povećanje profita putem korištenja resursa rast se može ostvariti interno i eksterno. Interni rast znači povećanje obima građevinskih radova ili nivoa postojećih poslova koji su ili nisu uključeni u građevinski lanac. Eksterni rast postiže se spajanjem ili kupovinom drugih tvrtki. Najvažniji razlog eksternog rasta u građevinarstvu je težnja da se izađe na međunarodno tržište.

4. Literatura

- Menadžment u savremenom građevinarstvu –
Prof. dr. Vladimir Novaković

5. Pitanja i odgovori za ponavljanje naučenog

1. Što je diversifikacija?

Diversifikacija se definira kao proces u kojem tvrtka širi svoje poslove preko okvira njenog prijašnjeg poslovanja.

2. Koji su pravci diversifikacije?

- proces nazvane vertikalna integracija unazad
- proces nazvane vertikalna integracija unaprijed
- proces nazvane horizontalna integracija

3. Šta čini vertikalnu integraciju?

- tržišni razlozi
- tehnološka međuzavisnost i
- monopolski motivi.

4. Koja su 2 načina iniciranja diversifikacije?

1. kada građevinska tvrtka inicira posao

2. kada proces diversifikacije inicira tvrtka van građevinarstva

5. Što je često glavni pokretač diversifikacije u građevinarstvu?

Glavni pokretač diversifikacije u građevinarstvu često je politika rasta.

Sveučilište u Splitu

**FAKULTET
GRAĐEVINARSTVA,
ARHITEKTURE I GEODEZIJE**

Hvala na pažnji !